

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTATILOR

SENATUL

Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. – Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 367 din 29 mai 2003, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După art.1 se introduce un nou articol, art. 1¹, cu următorul cuprins:

„Art. 1¹. – (1) Protecția și promovarea drepturilor victimelor violenței în familie se realizează în conformitate cu următoarele principii:

- a) principiul celerității;
- b) principiul nediscriminării;
- c) principiul parteneriatului public-privat.

(2) Victima violenței în familie are dreptul la respectarea personalității, demnității și a vieții sale private.

(3) Victima violenței în familie are dreptul să fie informată cu privire la exercitarea drepturilor sale.”

2. Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 4. – Prevederile prezentei legi se aplică și :

- a) persoanelor care au stabilit relații asemenea celor dintre soți sau dintre părinți și copii;
- b) rudelor până la gradul al treilea inclusiv.”

3. La articolul 7, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin.(3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Judecătorii, în cazul în care victima se adresează direct instanței pentru protecția drepturilor sale, procurorii, organele de poliție, reprezentanții Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, reprezentanții structurilor teritoriale din cadrul Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Sanse și Ministerului Sănătății cu atribuții în prevenirea și combaterea violenței în familie și funcționarii publici care în exercitarea activității lor profesionale sau de serviciu iau cunoștință de existența cazurilor de violență în familie au obligația să informeze victima cu privire la exercitarea drepturilor sale, în special cu privire la:

- a) serviciile și organizațiile care asigură asistență victimei, în funcție de necesitățile acesteia;
- b) instanța sau organul de urmărire penală la care pot face plângere;
- c) condițiile și procedura privind acordarea asistenței juridice gratuite, în condițiile legii.”

4. Alineatul (2) al articolului 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Agenția decontează, prin intermediul serviciilor descentralizate, cheltuielile legate de adăposturi, consiliere juridică și psihosocială, servicii medicale de urgență și de eliberare a certificatelor medico-legale pentru victimele violenței în familie.”

5. Alineatul (3) al articolului 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Agenția stabilește criteriile de pregătire și etică profesională, precum și de moralitate pentru ocuparea funcției de asistent familial cu specializare în domeniu.”

6. După alineatul 8 al articolului 23 se introduce un alineat nou, alineatul (8¹) cu următorul cuprins:

„(8¹) Se pot înființa adăposturi private și în parteneriat public-privat numai de către furnizorii de servicii sociale, acreditați în condițiile legii. Organele administrației publice locale pun la dispoziție spații corespunzătoare pentru înființarea de adăposturi în raport de necesități.”

7. Capitolul VII se modifică și va avea următorul cuprins:

„Capitolul VII

Protecția victimelor violenței în familie

Secțiunea 1

Protecția victimelor violenței în familie prin mijloace de drept civil

Art. 25⁵. – Victima violenței în familie are dreptul să se adreseze instanței judecătorești pentru a obține un ordin de protecție cu caracter provizoriu, instanța putând să dispună una sau mai multe din următoarele măsuri:

- a) evacuarea temporară a agresorului;
- b) luarea de măsuri vremelnice cu privire la încredințarea copiilor minori, obligația de întreținere, prestațiile sociale.

Art. 25⁶. – (1) Cererea poate fi introdusă personal de victimă sau prin reprezentantul legal.

(2) Cererea poate fi introdusă în numele victimei și de:

- a) procuror;
- b) reprezentantul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului;
- c) reprezentantul organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniu, cu acordul victimei.

Art. 25⁷. – (1) Cererile se judecă de urgență în camera de consiliu cu citarea părților, prezența procurorului fiind obligatorie. Citarea părților se va face prin agent procedural.

(2) Asistența juridică a persoanei față de care se ia ordinul de protecție este obligatorie.

(3) Instanța va fixa termen de judecată în cel mult 48 de ore de la primirea cererii.

(4) Instanța se va pronunța în termen de cel mult 3 zile de la primirea cererii.

Art. 25⁸. – Instanța poate să ceară informații de la poliție, medici, psihologi sau orice autoritate care deține informații cu privire la existența faptei, situația victimei sau a agresorului. Cei de la care s-au solicitat informații trebuie să răspundă de îndată, sub sancțiunea amenzii.

Art. 25⁹. - (1) Hotărârei instanței de fond este executorie și definitivă.

(2) Împotriva hotărârilor se poate introduce recurs în termen de 5 zile de la data pronunțării pentru părțile prezente și procuror sau de la data comunicării hotărârii pentru părțile lipsă.

(3) Introducerea recursului nu suspendă executarea.

Art. 25¹⁰. - (1) Persoana cu privire la care s-a luat măsura ordinului de protecție poate cere instanței de judecată revocarea măsurii, dacă au încetat temeiurile care au impus luarea acesteia.

(2) Instanța se va pronunța după citarea părților, printr-o hotărâre motivată.

Art. 25¹¹. - Dacă instanța sesizată cu judecarea cererii prevăzute la art. 25⁵ constată existența uneia dintre situațiile care necesită instituirea unei măsuri de protecție specială a copilului, va încunoștiința de îndată Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, care se va pronunța de îndată, motivat, în vederea obținerii avizului acesteia.

Art. 25¹². - (1) Cererile prevăzute la art. 25⁵ sunt scutite de taxă de timbru.

(2) Victimele violenței în familie beneficiază de asistență juridică gratuită, în condițiile legii.

Art. 25¹³. - Cererile prevăzute la art. 25⁵ sunt de competența judecătoriilor în primă instanță de la domiciliul sau reședința victimei.

Art. 25¹⁴. - (1) Hotărârea prin care se ia măsura ordinului de protecție, precum și cea prin care se dispune revocarea acestei măsuri se comunică de îndată organului de poliție în a cărei rază teritorială se află locuința victimei și a agresorului.

(2) Organele de poliție au îndatorirea să supravegheze respectarea hotărârii și să sesizeze organul de urmărire penală în caz de sustragere de la executarea hotărârii, luând și orice măsură care se impune de urgență.

Secțiunea a 2-a

Ordinul de restricție

Art. 25¹⁵. - (1) Ordinul de restricție reprezintă o măsură de siguranță specială prin care instanța de judecată impune învinutului sau inculpatului:

- a) păstrarea distanței minime de 200 de metri față de persoana vătămată, de domiciliul și locul de muncă al acesteia;
- b) interzicerea oricărui contact telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod cu aceasta;
- c) obligarea agresorului de a urma un program de consiliere psihologică;
- d) alte măsuri care se impun pentru înlăturarea oricărui pericol iminent.

(2) Instanța poate lua una sau mai multe dintre măsuri.

Art. 25¹⁶. - Ordinul de restricție poate fi luat împotriva membrului de familie așa cum este definit în prezenta lege.

Art. 25¹⁷. - Măsura privind ordinul de restricție poate fi luată în prezența oricăreia din următoarele condiții:

- a) există date sau indicii care justifică temerea că făptuitorul va săvârși o altă infracțiune îndreptată împotriva membrilor familiei;
- b) rămânerea făptuitorului în proximitatea victimei prezintă pericol social.

Art. 25¹⁸. - (1) Măsura privind ordinul de restricție poate fi luată la cererea părții vătămate sau din oficiu, de către instanța de judecată, prin încheiere, atunci când se constată existența oricăreia dintre condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Instanța de judecată care se pronunță asupra ordinului de restricție este cea căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond.

Art. 25¹⁹. - Instituirea ordinului de restricție se va face ținându-se seama de scopul acestuia, de gradul concret de pericol social al infracțiunii săvârșite și de alte aspecte privind persoana față de care se ia măsura preventivă.

Art. 25²⁰. - (1) Instanța emite ordinul de restricție în regim de urgență, în camera de consiliu, fără citarea părților, în termen de 24 de ore de la primirea cererii.

(2) Ordinul de restricție se dispune cu titlu provizoriu .

Art. 25²¹. - Instituirea ordinului de restricție poate fi dispusă de către instanță chiar dacă agresorul este titular al dreptului de proprietate.

Art. 25²². - (1) Ordinul de restricție se poate dispune până la data rămânerii definitive și irevocabile a unei condamnări pentru o infracțiune privind violența în familie.

2) Durata ordinului de restricție curge de la data comunicării făptuitorului, iar în cazul în care măsura a fost dispusă în lipsa făptuitorului, de la data afișării la ușa locuinței familiei.

(3) Încheierea este executorie.

(4) Încheierea poate fi atacată în termen de 3 zile de la pronunțare pentru părțile prezente și de la comunicare pentru părțile lipsă.

Art. 25²³. - Copia dispozitivului prin care s-a luat măsura de siguranță a ordinului de restricție va fi trimisă de către instanță organelor de poliție, în termen de 24 de ore, care îl vor pune în executare în termen de 48 de ore de la primirea ei.

Art. 25²⁴. - Punerea în executare a hotărârii se va face de către organul de poliție, de îndată, prin evacuarea din locuința familiei, iar în cazul în care măsura a fost dispusă în lipsa făptuitorului, hotărârea va fi afișată la locuința familiei în prezența a doi martori.

Art. 25²⁵. - Când nu mai există vreun temei care să justifice menținerea măsurii de siguranță, aceasta trebuie revocată la cerere sau din oficiu.

Art. 25²⁶. - Măsura specială încetează de drept:

- a) la expirarea termenelor prevăzute de lege sau stabilite de instanță;
- b) în caz de scoatere de sub urmărire, de încetare a urmăririi penale, de încetare a procesului penal sau de achitare.

Art. 25²⁷. - (1) Completul de judecată este prezidat de un judecător desemnat de președintele instanței, cu participarea obligatorie a procurorului.

Art. 25²⁸. - În toate cazurile, organul de cercetare penală, sesizat în orice mod despre săvârșirea uneia dintre infracțiunile prevăzute în prezenta lege, este obligat să se deplaseze de îndată la fața locului, iar în cazul infracțiunilor flagrante aplicându-se dispozițiile art. 465-469 Cod procedură penală.

Art. 25²⁹. - În cazul constatării săvârșirii unei infracțiuni sau pentru punerea în executare a ordinului de restricție, organele de poliție pot intra în locuința familiei precum și în orice anexă, cu consimțământul unui membru al familiei sau cu autorizarea instanței. Consimțământul sau autorizarea instanței nu este necesar și organele de poliție pot interveni în forță și de urgență, în caz de infracțiune flagrantă.

Art. 25³⁰. - În toate cazurile de violență în familie, organul de urmărire penală sesizat este obligat să întocmească un proces verbal, în care consemnează cele constatate cu privire la fapta săvârșită, declarațiile făptuitorului și ale celorlalte persoane ascultate. Organul de cercetare penală poate strânge și alte probe. O copie a procesului verbal se va înmâna părții vătămate.

Art. 25³¹. - Refuzul organului de urmărire penală de a da tot concursul necesar pentru înlăturarea imediată a agresorului din preajma victimei sau neimplicarea acestuia într-un mod evident în soluționarea unui caz de violență domestică constituie abatere disciplinară dacă nu a fost săvârșită în așa fel încât să poată constitui infracțiune.

Art. 25³². - Nerespectarea măsurii de siguranță a ordinului de restricție constituie infracțiunea de nerespectare a hotărârilor judecătorești și se sancționează potrivit legii.

Secțiunea a 3-a

Alte măsuri de protecție

Art. 26. – (1) În cursul urmăririi penale sau al judecății, instanța de judecată, la cererea victimei sau din oficiu, ori de câte ori există probe sau indicii temeinice că un membru de familie a săvârșit un act de violență cauzator de suferințe psihice asupra unui alt membru, poate dispune, în mod provizoriu, una din măsurile prevăzute la art.113 și 114 din Codul penal, precum și măsura interzicerii de a reveni în locuința familiei.

(2) Măsurile prevăzute la alin.(1) încetează la dispariția stării de pericol care a determinat luarea acestora.

Art. 27. – Prevederile art. 25¹⁸ – 25²¹, art. 25²³ – 25³² se aplică și în cazul măsurilor de protecție a victimelor violenței în familie reglementate în prezenta secțiune.”

Art. II. - Prezenta lege se completează cu prevederile corespunzătoare din Codul penal și Codul de procedură penală.

Art. III. - Legea nr. 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.